

GUVERNUL ROMÂNIEI

SINTEZA

Raportului de control privind verificările efectuate la Garda Națională de Mediu

Corpul de control al primului-ministru a efectuat un control la Garda Națională de Mediu în legătură cu organizarea și funcționarea instituției, atribuirea și derularea contractelor de achiziții publice, precum și cu angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor în perioada 2010 – 2014, care a fost extins până la data de 30.06.2015 cu privire la acte sau operațiuni inițiate în perioada supusă controlului, ale căror consecințe s-au produs ulterior.

I. Despre ocuparea și exercitarea funcției de director economic în cadrul Gărzii Naționale de Mediu fără îndeplinirea condițiilor de studii prevăzute de lege

1. Potrivit dispozițiilor *Legii contabilității nr. 82/1991*, republicată, precum și ale *Legii nr. 500/2002 privind finanțele publice*, directorul economic, contabilul-șef, precum și persoanele împuternicite să îndeplinească aceste funcții în cadrul instituțiilor publice trebuie să aibă studii economice superioare.

2. Ca urmare a unui concurs de recrutare organizat în cursul lunii februarie 2014, începând cu data de 10.03.2014, în funcția de director al *Direcției economice și achiziții publice* din cadrul Gărzii Naționale de Mediu a fost numit domnul [REDACTAT] care nu îndeplinea condițiile prevăzute de lege pentru ocuparea acestei funcții, întrucât nu avea studii economice superioare.

Din documentele depuse de către domnul [REDACTAT] în vederea participării la concurs, a rezultat faptul că acesta a absolvit Institutul

de Construcții București, Facultatea de Utilaj Tehnologic, obținând diploma de inginer în profilul „mecanic”, specializarea „utilaj tehnologic”.

II. Despre atribuirea în condiții ilegale a lucrărilor de reabilitare a sediilor unor comisariate județene ale Gărzii Naționale de Mediu

1. În *Programul anual al achizițiilor publice pe anul 2014* al Gărzii Naționale de Mediu, întocmit și aprobat la începutul lunii martie 2014, a fost prevăzută desfășurarea unei proceduri de „cerere de oferte” în vederea atribuirii contractelor de lucrări pentru reabilitarea sediilor comisariatelor județene Arad, Bistrița-Năsăud și Satu-Mare ale Gărzii Naționale de Mediu, lucrări a căror valoare estimată, cumulată, a fost în sumă de 558.870,96 RON (echivalentul sumei de 123.855 EUR), fără T.V.A.

2. Din verificările efectuate în cadrul acțiunii de control a rezultat faptul că lucrările de reabilitare a sediilor celor trei comisariate județene ale Gărzii Naționale de Mediu au fost atribuite cu încălcarea dispozițiilor legale și a normelor interne ale instituției, precum și a prevederilor din *Programul anual al achizițiilor publice*.

În concret, reprezentanții Gărzii Naționale de Mediu au procedat la divizarea contractului în contracte distincte, de valori mai mici, în scopul evitării aplicării prevederilor legale care obligau autoritatea contractantă să atribuiască contractele prin procedura „cererii de oferte”, fapt ce contravine dispozițiilor imperative ale art. 23 din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii*, iar în perioada 26.08.2014 – 04.11.2014 au desfășurat formalitățile de **achiziționare directă** a acestor lucrări, cu încălcarea prevederilor din procedura internă, care limitau achizițiile directe la bunuri, lucrări sau servicii a căror valoare estimată, fără T.V.A., era situată sub pragul de 30.000 EUR.

La data de 12.11.2014, ulterior atribuirii celor trei contracte de lucrări, în baza unui referat întocmit în cadrul *Serviciului achiziții publice și logistică*, reprezentanții Gărzii Naționale de Mediu au procedat și la modificarea *Programului anual al achizițiilor publice pe anul 2014*, în sensul corelării prevederilor acestuia cu situația de fapt existentă.

III. Despre atribuirea și executarea defectuoasă a contractului de lucrări privind reabilitarea sediului Comisariatului Județean Arad al Gărzii Naționale de Mediu

1. În vederea atribuirii contractului de lucrări pentru reabilitarea sediului Comisariatului Județean Arad al Gărzii Naționale de Mediu, reprezentanții comisariatului județean au solicitat și obținut oferte de la două societăți de construcții cu sediul în acest municipiu, iar *Comisia de evaluare a ofertelor*, constituită la Comisariatul General al Gărzii Naționale de Mediu, a declarat conformă și câștigătoare oferta depusă de societatea [REDACTAT] Arad, în valoare de 222.212,97 RON (T.V.A. inclus), între părți fiind încheiat contractul de lucrări nr. 60/SAPL/15.09.2014.

2. Verificările efectuate în cadrul acțiunii de control au evidențiat **îndeplinirea defectuoasă de către comisia de evaluare a ofertelor a atribuțiilor de serviciu prevăzute de lege, deoarece aceasta a declarat conformă și câștigătoare o ofertă incompletă**, care nu satisfăcea în mod corespunzător cerințele documentației de atribuire. În concret, **oferta societății [REDACTAT] Arad nu a conținut, nici cantitativ, nici valoric, lucrările și materialele necesare înlocuirii instalațiilor electrice, de încălzire, sanitare și de canalizare, prevăzute în documentația tehnică – parte a documentației de atribuire** (a căror valoare estimată a fost în sumă totală de 24.827 RON fără T.V.A.) **și nici referiri la cheltuieli în legătură cu asemenea lucrări.**

3. Ulterior atribuirii contractului, autoritatea contractantă a renunțat la executarea unor lucrări prevăzute în contract, în schimbul executării altor lucrări care, deși prevăzute în documentația de atribuire, nu au fost incluse în oferta antreprenorului.

În concret, printr-o adresă emisă în ziua încheierii contractului de lucrări, semnată din partea Gărzii Naționale de Mediu de către șeful *Serviciului achiziții publice și logistică*, reprezentantul autorității contractante a comunicat societății [REDACTAT] faptul că „(...) **s-a luat decizia de renunțare la efectuarea lucrării de acces persoane cu handicap** (n.n. – prevăzute în documentația de atribuire și în oferta antreprenorului), **în favoarea realizării lucrărilor de înlocuire instalații de încălzire, sanitare și canalizare (...)**” [subl. ns], lucrări a căror valoare estimată era mai mică decât valoarea lucrărilor la care s-a renunțat.

Ulterior, în acest sens a fost întocmită o „**Notă de renunțare**”, nedată și **neînregistrată în evidențele Gărzii Naționale de Mediu**, semnată de către reprezentanții executantului, ai beneficiarului, precum și de către dirigințele de șantier, privind renunțarea de către autoritatea contractantă la lucrările de instalare a elevatorului pentru persoane cu dizabilități, în valoare totală de **29.281,64 RON** (fără T.V.A.), fără modificarea în mod corespunzător a documentației tehnice de execuție.

4. La data de 05.12.2014 s-a procedat la efectuarea recepției la terminarea lucrărilor, împrejurare în care, în conținutul procesului-verbal întocmit cu această ocazie, au fost atestate date necorespunzătoare adevărului, respectiv că lucrările executate respectă prevederile proiectului tehnic și că nu există lucrări neconforme ori rămase neexecutate, în condițiile în care, în realitate, nu a fost montat liftul pentru accesul persoanelor cu handicap, nu au fost executate lucrările de înlocuire a instalației electrice (a căror valoare estimată a fost de 13.621 RON, fără T.V.A.), iar în ceea ce privește instalațiile sanitare și de canalizare există neconcordanțe, din punct de vedere cantitativ, între documentația tehnică și situațiile de plată (situațiile de lucrări) depuse de executant.

5. Din verificările efectuate de către organele fiscale a rezultat faptul că **profitul obținut de societatea [REDACTAT]. Arad ca urmare a executării contractului de lucrări nr. 60/SAPL/15.09.2014, încheiat cu Garda Națională de Mediu, a reprezentat 41,36% din veniturile, fără T.V.A., realizate de operatorul economic în baza acestui contract, în condițiile în care, în ofertă și în situațiile de lucrări depuse la autoritatea contractantă, executantul a declarat un profit de 5%.**

IV. Despre încălcarea prevederilor legale cu ocazia atribuirii și executării lucrărilor de reabilitare a sediului Comisariatului Județean Bistrița-Năsăud al Gărzii Naționale de Mediu

1. În perioada 13.10.2014 – 28.10.2014, reprezentanții Gărzii Naționale de Mediu au desfășurat activități în vederea atribuirii, prin achiziție directă, a contractului de lucrări privind reabilitarea termică a sediului Comisariatului Județean Bistrița-Năsăud și reamplasarea centralei termice existentă în imobil, sens în care au solicitat oferte de preț de la trei operatori economici cu sediul în municipiul Bistrița-Năsăud.

2. Urmare a evaluării ofertelor depuse, reprezentanții ai *Serviciului achiziții publice și logistică* din cadrul Comisariatului General al Gărzii Naționale de Mediu au declarat conformă și câștigătoare oferta depusă de societatea [REDACTAT] Bistrița-Năsăud, în valoare de 129.775,00 RON (T.V.A. inclus).

Ulterior, directorul *Direcției economice și achiziții publice* nu a avizat încheierea contractului de lucrări cu societatea declarată câștigătoare și a motivat refuzul avizării prin executarea, pe contract, a următoarei mențiuni olografe: „(...) este greu de crezut că în 7 zile se pot efectua lucrările prevăzute pentru 6 luni, o parte din lucrări fiind exterioare”.

Până la finalizarea acțiunii de control, între Garda Națională de Mediu și societatea [REDACTAT] Bistrița-Năsăud nu a fost încheiat niciun contract de lucrări având ca obiect reabilitarea termică a sediului Comisariatului Județean Bistrița-Năsăud.

3. Verificările efectuate în cadrul acțiunii de control au evidențiat faptul că, și în acest caz, reprezentanții Gărzii Naționale de Mediu au declarat conformă și câștigătoare o ofertă care nu corespundea întocmai cerințelor din documentația de atribuire. Mai precis, în structura prețului oferit de către societatea [REDACTAT] nu au fost incluse cheltuielile aferente executării lucrărilor de reamplasare a centralei termice, de refacere a spațiilor verzi și a trotuarelor etc., lucrări prevăzute în documentația tehnică – parte a documentației de atribuire.

4. Urmare a verificărilor efectuate la sediul Comisariatului Județean Bistrița-Năsăud al Gărzii Naționale de Mediu și la societatea [REDACTAT], de către reprezentanții ai Inspectoratului în Construcții Bistrița-Năsăud, respectiv de către inspectori din cadrul Administrației Județene a Finanțelor Publice Bistrița-Năsăud, a rezultat faptul că, deși nu a fost încheiat un contract, societatea în cauză a executat în beneficiul comisariatului județean lucrări în valoare de aproximativ 50.000 RON, constând în anveloparea fațadei principale, fațadei laterale dreapta și parțial a fațadei posterioare a sediului acestei instituții, lucrările fiind executate fără autorizație de construire.

5. Din datele comunicate Corpului de control al primului-ministru de către reprezentanții Gărzii Naționale de Mediu a rezultat faptul lucrările au fost începute în jurul datei de 24.10.2014 sau 25.10.2014, anterior analizării și evaluării ofertelor.

A rezultat, de asemenea, că începerea și executarea acestor lucrări în lipsa unui angajament legal, fapt ce contravine dispozițiilor *Legii finanțelor publice nr. 500/2002*, a fost dispusă de către domnul [REDACTAT], fostul șef al Comisariatului Județean Bistrița-Năsăud, care nu avea atribuții privind angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor.

V. Despre achiziționarea în condiții ilegale a serviciilor de reparații și întreținere a autovehiculelor din parcul auto al Gărzii Naționale de Mediu în perioada 2013 - 2014

1. La sfârșitul lunii octombrie 2012 Garda Națională de Mediu a fost reorganizată în conformitate cu prevederile H.G. nr. 1005/2012. Începând cu data de 29.10.2012 au fost desființate comisariatele regionale, iar în subordinea Comisariatului General al Gărzii Naționale de Mediu funcționează 41 de comisariate județene, Comisariatul Municipiului București și Comisariatul Rezervației Biosferei „Delta Dunării”, structurile teritoriale ale instituției neavând personalitate juridică.

Prin urmare, ulterior datei de 29.10.2012, procedurile de achiziție pentru toate structurile Gărzii Naționale de Mediu (structurile centrale, comisariatele județene, Comisariatul Municipiului București și Comisariatul Rezervației Biosferei „Delta Dunării”) trebuiau să fie realizate de către Comisariatul General al Gărzii Naționale de Mediu, ca structură centrală, cu personalitate juridică.

2. Din înscrisurile transmise Corpului de control al primului ministru a rezultat faptul că în ***Programele anuale de achiziții publice aferente anilor 2013 și 2014***, aprobate de către persoane care au ocupat funcția de comisar general al Gărzii Naționale de Mediu, **s-a prevăzut ca achiziția serviciilor de revizii, reparații, întreținere auto și inspecție tehnică periodică a autovehiculelor să fie realizată de instituție la nivel central ca urmare a desfășurării unor proceduri de „cerere de oferte”.**

3. Verificările efectuate în cadrul acțiunii de control au evidențiat faptul că **atât în anul 2013, cât și în anul 2014, serviciile de reparații și întreținere a autovehiculelor din parcul auto al Gărzii Naționale de Mediu**, pentru care au fost înregistrate cheltuieli totale de 547.229,81 RON fără T.V.A. în anul 2013 (echivalentul a peste 120.000 EUR), respectiv 384.290,41 RON fără T.V.A. în anul 2014 (echivalentul a peste 80.000 EUR) **au fost achiziționate în mod direct, de către fiecare structură teritorială a instituției**, pe bază de facturi, cu încălcarea prevederilor legale incidente.

4. Încălcarea de către reprezentanții Gărzii Naționale de Mediu a dispozițiilor legale cu ocazia achiziționării în anul 2014 a serviciilor de reparații și întreținere a autovehiculelor a fost constatată și de către reprezentanții Autorității Naționale pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice în cadrul unor verificări efectuate în cursul anului 2015, împrejurare în care aceștia au aplicat Gărzii Naționale de Mediu, pentru abaterile constatate, o amendă contravențională în cuantum de 50.000 RON.

În conformitate cu prevederile legale, reprezentanții Gărzii Naționale de Mediu au achitat, cu titlu de amendă contravențională, suma de 25.000 RON, reprezentând jumătate din minimul amenzii prevăzute în actul normativ pentru contravenția constatată de către organele de control.

Suma astfel plătită poate constitui pagubă cauzată patrimoniului Gărzii Naționale de Mediu, iar răspunderea pentru producerea acesteia revine atât Comisarului general al Gărzii Naționale de Mediu, cât și funcționarilor din cadrul autorității contractante care nu și-au îndeplinit ori și-au îndeplinit defectuos atribuțiile de serviciu în ceea ce privește inițierea, organizarea și desfășurarea procedurilor de atribuire a contractului privind serviciile de întreținere și reparații auto în anul 2014.

VI. Despre încălcarea prevederilor legale cu ocazia achiziționării serviciilor de curățenie la sediile Gărzii Naționale de Mediu, aferente primului semestru al anului 2014

1. În perioada 01.05.2013 - 31.12.2014, serviciile de curățenie în sediile Gărzii Naționale de Mediu, atât la nivel central cât și în sediile structurilor teritoriale, au fost prestate de către societatea [REDACTAT] București, în baza contractelor de servicii nr. 73/GM/01.05.2013 și nr. 805/30.06.2014.

2. Contractul de servicii nr. 73/GM/2013 a fost încheiat pe o perioadă de 8 luni, de la 01.05.2013 până la data de 31.12.2013 și a fost prelungit ulterior cu 6 luni, până la data de 30.06.2014, prin două acte adiționale, respectiv:

- **actul adițional nr. 1**, nedatat, prin care contractul a fost prelungit cu 4 luni, până la data de 30.04.2014;
- **actul adițional nr. 2**, nedatat, prin care contractul a fost prelungit, din nou, cu 2 luni, până la data de 30.06.2014.

Suma totală plătită de către Garda Națională de Mediu societății [REDACTAT] [REDACTAT] pentru serviciile suplimentare prestate în temeiul celor două acte adiționale a fost în cuantum de 438.528,48 RON (T.V.A. inclus).

3. Verificările efectuate în cadrul acțiunii de control au evidențiat faptul că **prelungirea contractului prin cele două acte adiționale a fost efectuată în mod ilegal**, întrucât nu au fost îndeplinite condiții cumulative prevăzute în mod expres la art. 6 din H.G. nr. 925/2006, prin aceea că:

a) În documentația de atribuire nu a fost prevăzută posibilitatea suplimentării cantităților de servicii achiziționate. Această posibilitate nu a fost prevăzută nici în proiectul de contract, parte a documentației de atribuire.

b) Valoarea estimată a contractului inițial nu a fost determinată prin luarea în considerare a variantei în care autoritatea contractantă optează pentru suplimentarea la nivelul maxim prevăzut a cantităților de servicii.

c) Contractul a fost prelungit cu șase luni, cu două luni peste perioada maximă prevăzută de lege în care asemenea contracte pot fi prelungite.

Mai mult, în cadrul unor verificări efectuate la Garda Națională de Mediu în anul 2014, reprezentanții *Direcției Corp control* din cadrul Ministerului Mediului și Schimbărilor Climatice au constatat **existența contractului de servicii nr. 73/GM/2013 în două variante diferite**, în sensul că numai una dintre acestea conține prevederi cu privire la posibilitatea prelungirii contractului prin acte adiționale, rezultând indicii că această variantă a contractului a fost obținută prin alterarea filei corespunzătoare din contractul inițial.

4. Prolungirea de către reprezentanții Gărzii Naționale de Mediu în condiții ilegale a contractului de servicii nr. 73/GM/2013 încheiat cu societatea [REDACTAT] a fost constatată și de către reprezentanții Autorității Naționale pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice în cadrul unor verificări efectuate în cursul anului 2015, împrejurare în care aceștia au aplicat Gărzii Naționale de Mediu, pentru abaterile constatate, două amenzi contravenționale în sumă de 80.000 RON.

În conformitate cu prevederile legale, reprezentanții Gărzii Naționale de Mediu au achitat, cu titlu de amendă contravențională, suma de 40.000 RON, reprezentând jumătate din minimumul amenzilor prevăzute în actul normativ pentru contravențiile constatată de către organele de control.

Suma astfel plătită poate constitui pagubă cauzată patrimoniului Gărzii Naționale de Mediu, iar răspunderea pentru producerea acesteia revine funcționarilor din cadrul autorității contractante care au propus, avizat sau aprobat,

după caz, prelungirea în condiții ilegale a valabilității contractului de servicii nr. 73/GM/2013.

* * *

Raportul de control privind verificările efectuate la Garda Națională de Mediu nu constituie un act administrativ în sensul Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare. Raportul de control reprezintă un act de informare a primului-ministru și de sesizare a organelor de urmărire penală competente în legătură cu posibile fapte de natură penală, ca formă de îndeplinire a atribuțiilor prevăzute de lege în sarcina organelor de control.

Potrivit dispozițiilor art. 61 din Codul de procedură penală, adoptat prin Legea nr. 135/2010, cu modificările și completările ulterioare, organele de control au obligația de a sesiza organele de urmărire penală competente, în vederea efectuării de cercetări, ori de câte ori există o suspiciune rezonabilă cu privire la săvârșirea unei infracțiuni care constituie o încălcare a dispozițiilor a căror respectare o controlează.

Prin urmare, având în vedere că în urma desfășurării acțiunii de control efectuate la Garda Națională de Mediu au rezultat indicii privind implicarea reprezentanților acestei instituții în acte și operațiuni care pot întruni elementele constitutive ale unor posibile fapte de natură penală, Corpul de control al primului-ministru, ca organ cu atribuții de control, va sesiza organele de urmărire penală, respectiv Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, urmând ca organul de urmărire penală sau, după caz, instanța de judecată să hotărască asupra existenței sau inexistenței infracțiunilor și asupra vinovăției.

Verificarea întrunirii tuturor elementelor constitutive ale unor posibile infracțiuni și corecta încadrare juridică a acestora excedează competenței unui organ cu atribuții de control al activității entităților publice, așa cum este Corpul de control al primului-ministru.

Prin transmiterea actului de control la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Corpul de control al primului-ministru și-a îndeplinit obligația legală de a sesiza organul de urmărire penală care, potrivit dispozițiilor art. 288 alin. (1) din *Codul de procedură penală*, adoptat prin *Legea nr. 135/2010*, cu modificările și completările ulterioare, „este sesizat (...) prin actele încheiate de alte organe de constatare prevăzute de lege”.

În vederea valorificării constatărilor, *Raportul de control privind verificările efectuate la Garda Națională de Mediu* va fi transmis la:

1. **Garda Națională de Mediu;**
2. **Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor;**
3. **Ministerul Finanțelor Publice**, spre informare;
4. **Autoritatea Națională pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice**, pentru verificarea aspectelor prezentate la capitolele II.3 și II.4 lit. A;
5. **Secretariatul General al Guvernului**, spre informare;
6. **Cancelaria Primului-Ministru**, spre informare;
7. **Curtea de Conturi a României**, spre luare la cunoștință;
8. **Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție**, pentru cercetarea posibilelor fapte de natură penală.

La Secretariatul General al Guvernului, Cancelaria Primului-Ministru, Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor și la Ministerul Finanțelor Publice se va transmite, în copie, și *Sinteza Raportului de control privind verificările efectuate la Garda Națională de Mediu*.

Ion LAZAR

Secretar de Stat,

Șeful Corpului de control al primului - ministru